

Gras-klaver

Gras-klaver past uitstekend in een ruwvoerbouwplan en heeft verschillende voordelen. De klaver bindt 'gratis' stikstof uit de lucht en maakt deze beschikbaar in de bodem. Het is een eiwitrijk ruwvoerproduct en heeft een uitgebreid wortelstelsel. De teelt van gras-klaver vraagt aandacht in het management en onderhoud. Een goede start is het halve werk.

Perceel

- Schoon perceel/lage onkruiddruk
- pH-waarde: 5,2-5,5 op zandgrond en 6,0-6,5 op kleigrond
- Goede afwatering
- Niet te hoog stikstof leverend vermogen (NLV)
- Geen bemesting voor inzaai

Zaaien

Zaaibed	Egaal en vast zaaibed voor voldoende vocht om te kiemen
Zaaimoment	Begin april – eind september (bij voorkeur in augustus/september)
Zaaidiepte	0,5 - 1 cm
Zaadichtheid	Voeg toe aan 40 – 45 kg/ha graszaad (of kant-en-klaar gras-klavermengsel) <ul style="list-style-type: none">• Rode klaver (maaieren): 5 – 8 kg/ha• Witte klaver (beweiden): 3 – 5 kg/ha
Zaaietechniek	Graszaaimachine. Voor maximaal 2 hectare aan zaai per keer in de bak i.v.m. kans op ontmenging

Bemesting

- **1e teeltjaar**
 - Startgift drijfmest in voorjaar ($\pm 20 \text{ m}^3$)
 - Eventueel aanvulling met kunstmest (goede beginontwikkeling is belangrijk)
 - Overige snedes bemesting beperken voor goede vestiging klaver
- **2e en volgende teeltjaar**
 - 40 – 45 m^3 drijfmest/jaar met focus op eerste helft groeiseizoen
 - Bij voldoende klaver en juiste omstandigheden is stikstof uit kunstmest niet nodig
 - De fosfaat- en zwavelbehoefte is gelijk aan monocultuur gras; gras-klaver vraagt wel om een hogere kalibeschikbaarheid

Oogst

Maaihoogte: > 7 cm

Oogsttechniek: Beperk de veldperiode en bij voorkeur niet schudden i.v.m. kans op bladverlies

Inkuilen: Besteed extra aandacht aan het vastrijden van de kuil en gebruik eventueel een toevoegmiddel. De stengels bevatten lucht en het gewas is eiwitrijk waardoor de omstandigheden voor conservering minder optimaal zijn.

Beweiden: Doorgeschoten grassen en bloeiende klover worden minder goed gevreten. Zoveel mogelijk de bloei voorkomen om de smakelijkheid te bevorderen.

Extra tips

Klaveraandeel

De verhouding tussen gras en klover op peil houden wordt vaak als uitdaging genoemd. Bijsturen in de praktijk is niet altijd eenvoudig. Wij geven een aantal mogelijke tips om het klaveraandeel te beïnvloeden:

Bemesting: gras reageert sneller op N-bemesting dan klover. Dus door meer stikstof te bemesten stimuleer je grasgroei en kun je het klaveraandeel in de zode verlagen.

Maaihoogte: Wil je rode klover stimuleren? Maai dan wat hoger dan normaal. Wil je witte klover stimuleren? Maai dan wat lager dan normaal.

Zwaarte van snede: Wil je rode klover stimuleren? Maai dan een wat zwaardere snede. Wil je witte klover stimuleren? Maai dan wat lichtere snedes.

Let op: klover komt wat later op gang dan gras. Daarom kan het aandeel klover in het vroege voorjaar 'te laag' lijken en in de zomer/nazomer 'te hoog'. Houd hier rekening mee voordat er maatregelen worden genomen.

Suikergehalte bij inkuilen

Voor een goede conservering is suiker in de kuil van belang. Gras-klover heeft een wat hoger eiwitgehalte en een wat lager suikergehalte. Daarom wil je zo veel mogelijk suiker in de kuil krijgen. Wanneer mogelijk kun je het beste maaien na enkele zonnige dagen.

